214322

ผลกระทบของใกลโฟเสทและพาราควอตต่อปลาตะเพียนขาวและปลานิล แบ่ง การศึกษาเป็น 4 การทคลอง คือ การศึกษาพิษเฉียบพลัน (lethal concentration : LC_{50}) ของสาร กำจัควัชพืชทั้ง 2 ชนิค คังกล่าวข้างต้นในระยะเวลา 96 ชั่วโมง การศึกษาความผิดปกติทางค้าน โครงสร้างกระดูกโดยวิธีการคองใส ศึกษาการเปลี่ยนแปลงของโครโมโซมและศึกษาการ เปลี่ยนแปลงจุลกายวิภาคศาสตร์เหงือกของลูกปลาตะเพียนขาวและปลานิล การศึกษาผลกระทบ ของใกลโฟเสทต่อปลานิลและปลาตะเพียนขาวใช้ความเข้มข้นของไกลโฟเสทที่ไม่ทำให้ลูกปลาตาย (LC_0) คือ 0.18 และ 0.98 pmm ตามลำคับ ส่วนปริมาณที่ใช้จริงในพืชน้ำและพืชบก และมาตรฐาน กุณภาพน้ำแห่งประเทศไทย ความเข้มข้นใกลโฟเสทที่ใช้กดลองเท่ากับ 0.6, 1.2 และ 4.8 ppm ตามลำคับ และการศึกษาผลกระทบของพาราควอตต่อปลานิลและปลาตะเพียนขาวใช้ความเข้มข้น พาราควอตที่ไม่ทำให้ลูกปลาตาย (LC_0) คือ 0.16 และ 0.2 ppm ส่วนปริมาณที่ใช้จริงในพืชน้ำ และพืชบก และมาตรฐานคุณภาพน้ำแห่งประเทศไทย ความเข้มข้นไกลโฟเสทที่ใช้กดลองเท่ากับ 0.35, 0.5 และ 0.7 ppm ตามลำคับ

ผลการศึกษาพบว่า สารกำจัดวัชพืชทั้ง 2 ชนิด ไม่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลง โครงสร้างกระดูกของปลาทั้ง 2 ชนิด และไม่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงจำนวนและรูปร่างของ โครโมโซม แต่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงทางค้านจุลกายวิภาคศาสตร์ของเหงือกในทุกความเข้มข้น ของสารกำจัดวัชพืชทั้ง 2 ชนิด ซึ่งปฏิกิริยาที่พบการเปลี่ยนแปลงของเหงือก ได้แก่ การอัดตัวกัน แน่นของซี่เหงือก (gill lamellae) พบการเพิ่มจำนวนเซลล์อย่างรวดเร็วทำให้มีลักษณะเป็นปุ่ม (hyperplasia) ซี่เหงือก (primary lamellae) มีความหนาขึ้น (thickening) เมื่อเทียบกับกลุ่มควบคุม นอกจากนี้ยังพบว่าเยื่อบุผิว (epithelium) มีการพองและกิ่งเหงือก (secondary lamellae) หลอม รวมกัน การกั่งของเลือดเกิดจากเส้นเลือดฝอยแตกบริเวณปลายและฐานของกิ่งเหงือก การทดลอง บ่งชี้ว่าความเข้มข้นของสารกำจัดวัชพืชทั้ง 2 ชนิด ความเข้มข้นที่ต่ำกว่ามาตรฐานคุณภาพน้ำ แห่งประเทศไทยกำหนด ถึงแม้ว่าจะไม่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงของโครงสร้างกระดูกของปลา จำนวนและรูปร่างของโครโมโซม แต่ยังส่งผลลึงความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นกับเหงือก ซึ่งเหงือก เป็นอวัยวะสำคัญที่ปลาใช้ในการแลกเปลี่ยนก๊าซเพื่อการคำรงชีวิต

214322

The study on the impact of Glyphosate and Paraquat on Nile Tilapia (*Oreochromis niloticus*) and Common Silver Barb (*Barbodes gonionotus*) was divided into 4 studies: using lethal concentration (LC_{50}) of 2 kinds of herbicide in a 96 hr determination; skeletal abnormality using Bone-Staining Technique; chromosome aberrations; and gill microanatomy of Nile Tilapia and Common Silver Barb. The impact of Glyphosate on Nile Tilapia and Common Silver Barb, showed that sub-lethal concentrations (LC_0) were at 0.18 and 0.98 ppm, respectively, as compared to the recommended dosages used in plants and aquatic plants, 0.60 ppm and 1.20 ppm, respectively, and that of Thailand Water Quality Standard, at 4.80 pmm. Meanwhile, Paraquat concentrations used in this study were also consided sub-lethal for Nile Tilapia (0.16 ppm) and Common Silver Barb (0.20 ppm), while recommended dosages used in plants and aquatic plants were at 0.35 ppm and 0.50 ppm, respectively, and 0.70 ppm, for Thailand Water Quality Standard for pesticides.

Results showed that the use of the 2 kinds of herbicides did not produce any skeletal changes and chromosomal aberrations but their effects were observed in fish gill microanatomy, as shown by the overlapping at the tip of gill lamellae, rapid hypertrophy and hyperplasis of primary lamellae epithelial cells and thickening of primary lamellae epithelium, as when compared with the control group, including the clubbings (telangiectasia) at the tip and base of the secondary lamellae, fusion of secondary lamellae and extensive aneurysm in secondary lamellae. These results indicated that the concentrations of these two herbicides were much lower than that of Thailand Water Quality Standards for pesticides. Even though there was no impact towards skeletal structure and chromosome aberration but they were able to cause some changes on gill microanatomy thus affecting the gas exchange of the fish as gills are considered important structure for this function.